

Benvolgut/benvolguda claustral,

Com ja deus saber, el proper 11 de desembre s'ha convocat la propera sessió ordinària del Claustre de la Universitat de Barcelona. L'anterior sessió de Claustre, que va tenir lloc el propassat 30 d'octubre, es va dedicar a debatre a fons l'actual model d'universitat pública en el marc del Pla Horitzó 2020, el disseny dels nous plans d'estudis i l'arquitectura de titulacions, i les competències transversals que hauran de definir-se a la Universitat de Barcelona. A diferència de la sessió anterior, la propera reunió del Claustre, com és preceptiu estatutàriament, es dedicarà a presentar i sotmetre a consideració i posterior aprovació, si escau, l'Informe anual del rector sobre l'acció de govern de la nostra Universitat.

L'Estatut de la Universitat de Barcelona estableix que aquest Informe, a més d'incloure necessàriament una exposició i valoració de la política docent i de recerca dutes a terme, ha d'explicar, molt especialment, als claustrals representants de tota la comunitat universitària, les línies generals del pressupost, la programació pluriennal i la memòria econòmica. Aquestes qüestions, que analitzaré de manera aprofundida en el meu Informe, no serien motiu suficient per trametre't aquesta carta. La delicada actual situació econòmica de la Universitat de Barcelona i les debilitats econòmiques del sistema universitari de Catalunya, en comparació amb altres sistemes espanyols, és la raó principal que m'ha fet decidir a escriure't per fer-te partícip de la necessitat d'aconseguir una única veu, amb el màxim suport institucional.

Tinc la completa convicció que la situació de la nostra Universitat, quant a finançament ordinari previst per a l'any 2008, així com, en general, la situació econòmica i financera que arrosseguem des de fa ja massa anys, comporten l'establiment de mesures que permetin un punt d'inflexió de la tendència actual. Les anàlisis dutes a terme internament al final de l'any 2006, a partir de l'Informe Antón Costas, sobre la situació econòmica i financera de la nostra Universitat, ja aconsellaven la urgència d'obrir converses amb les conselleries del Govern de la Generalitat que hi estan implicades: la Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa i la Conselleria d'Economia i Finances, per tal de cercar-hi una solució conjunta. De les converses mantingudes es va despendre la necessitat de preparar un Pla de viabilitat econòmica i financera específic per a la nostra Universitat que complementés les mesures de millora del finançament de les universitats públiques catalanes, que havia aprovat el Govern de la Generalitat l'octubre de 2006. Aquesta opció demana un conjunt d'accions pluriennals que incorporin mesures internes i externes, que hauran de ser equilibrades. La certesa que aquest procés de negociació no serà fàcil ni ràpid ens mou a demanar-vos la màxima atenció i el vostre suport, ja que en depenen moltes de les accions estratègiques de la Universitat.

No es tracta solament d'un problema circumscrit a una particular situació de dèficit pressupostari, que afecta especialment les grans universitats històriques, sinó que s'ha agreujat amb un sistema català de finançament de les universitats públiques que només preveu parcialment l'activitat universitària i que cal millorar si no volem empitjorar, encara més, la situació de manca d'equitat entre universitats similars de diferents comunitats. Una de les raons especials es deu al fet que el cost induït per les activitats de recerca, desenvolupament i transferència de coneixement representa, en el model actual, només una proporció propera al 6 %. Aquesta dada contrasta amb el percentatge de la recerca en el finançament global d'altres sistemes universitaris espanyols (com ara els d'Andalusia i Madrid) que se situa entre el 25 i el 30 %.

Com a resultat d'aquesta situació, en el Consell de Govern que es va dur a terme el passat 21 de novembre, es va fer palès el suport unànimе d'aquest òrgan de govern i representació a la iniciativa política que hem iniciat per tal de donar a conèixer a la societat catalana, i especialment a les administracions, la necessitat que es valori més clarament la contribució de la Universitat de Barcelona com a institució pública d'educació superior, com a institució intensiva en recerca i com a referent en innovació.

En aquest sentit, el Consell de Govern va insistir a remarcar el paper de lideratge i de cooperació activa en la consolidació de sistema universitari que la Universitat de Barcelona està assumint, tant en l'àmbit català com en l'espanyol. A parer del Consell de Govern, la bona posició de les universitats en la construcció de la societat basada en el coneixement hauria de fer reaccionar les institucions, els responsables del Govern i el conjunt de la societat civil catalana. per tal que promoguin polítiques de país que impulsin canvis en el si de les universitats, que garanteixin millores d'inversió en el conjunt del sistema universitari, i que introdueixin un finançament més equitatiu que permeti que totes les universitats, inclosa la Universitat de Barcelona, puguin desenvolupar millor les tres missions de la universitat pública moderna: la docent, la de recerca i la de transferència i difusió de coneixement i tecnologia, amb voluntat de servei públic i de progrés de la societat catalana.

Crec que des de la Universitat de Barcelona ens esforcem prou per evidenciar que el model de finançament de les universitats catalanes hauria de modificar-se, a partir d'un acord general i amb l'horitzó de l'any 2010, moment en què finalitza l'actual Pla de millora econòmica de les universitats. L'increment pressupostari necessari hauria d'anar acompanyat per un compliment dels objectius, d'una optimització organitzativa, de l'actualització de l'oferta de titulacions, d'una millora de l'eficàcia i eficiència de la nostra activitat acadèmica, i d'un major esforç de tota la institució per augmentar el rendiment i l'impacte de la recerca.

Entenc que és el meu deure parlar-vos clarament i demanar-vos el vostre suport per abordar aquest darrer tram del camí de la negociació del Pla de viabilitat econòmica i financera de la Universitat de Barcelona. A més, hem de reclamar el dret a ser

considerats dins les prioritats dels responsables de les administracions, tant des del nostre paper social d'universitat, com del paper de lideratge en recerca i innovació. És per això que, al marge de les discrepàncies que es puguin tenir en relació amb l'acció de govern de l'equip rectoral que encapçalo i de les consideracions que pugui merèixer l'Informe que presentaré, demano als membres del Claustre que manifestin el seu compromís i el seu suport a aquesta declaració institucional.

En aquest sentit, l'Informe que presentaré al Claustre es dividirà en dues parts. La primera es relaciona amb l'anàlisi de la situació de la UB de l'any 2007 i la justificació del compromís institucional sol·licitat. La segona part, presentada al mateix temps però clarament separada de la primera, es dedica a presentar l'Informe preceptiu d'activitats que se sotmet a votació. Crec que ens trobem en un moment prou important en què cal que ens expressem col·lectivament com a comunitat universitària, i sol·licitem de manera unànime que la societat valori el paper essencial de les universitats públiques i, en especial, de la Universitat de Barcelona.

Al meu entendre, l'evolució política, econòmica i social del nostre país i de les mateixes universitats, ens ha acabat col·locant a tots en una cruïlla decisiva. Només si som capaços d'aprofitar les esclatxes d'oportunitat que puguin sorgir, la Universitat de Barcelona podrà continuar mantenint en el futur el paper de lideratge aconseguit, atenent tant a criteris socials i històrics, com a la posició que ocupa en els rànquings internacionals.

En aquesta cruïlla, tots els membres de la comunitat universitària, més enllà de les diferents perspectives que es puguin tenir, hem de poder actuar conjuntament i solidariament, per dur a terme, de manera eficaç i eficient, avui i també demà, els objectius de la nostra institució; objectius que han estat i estant sempre al servei del país com a universitat pública i catalana.

Et demano, doncs, la teva participació activa en la propera reunió del Claustre, així com la teva implicació, universitària i social, per ajudar-nos a explicar la situació de la Universitat de Barcelona, en particular, i de la universitat catalana, en general, en un moment prou important per a Catalunya.

Ben cordialment,

Màrius Rubiralta